EVROPSKA
KOMISIJA

Strasbourg, 15.2.2022
SWD(2022) 31 final

**DELOVNI DOKUMENT SLUŽB KOMISIJE**

**POVZETEK POROČILA O OCENI UČINKA**

***Spremni dokument***

**k predlogu**
**UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA**

**o vzpostavitvi Programa Unije za varno povezljivost za obdobje 2023–2027**

{COM(2022) 57 final} - {SEC(2022) 77 final} - {SWD(2022) 30 final}

Ocena učinka predloga o vzpostavitvi vesoljskega globalnega sistema varnega komuniciranja EU

## A. Potreba po ukrepanju

### Zakaj? Kaj je težava, ki se obravnava?

Zaradi megatrendov digitalne hiperpovezljivosti in tehnološke preobrazbe prihaja do do zdaj nevidenega povečanja povpraševanja po storitvah, odvisnih od vrhunskih tehnologij, s katerimi se izboljšujejo zaščita, varnost in odpornost. Zaradi hitro razvijajočega se mednarodnega sistema je povezljivost z globalnimi sateliti postala strateško sredstvo za varnost in zaščito. Na ravni EU se potrebe po vladnih satelitskih komunikacijah povečujejo kvantitativno in razvijajo kvalitativno v smeri rešitev z višjo varnostjo, nizke latence in višje pasovne širine. Jedro težave je torej neskladje med temi hitro razvijajočimi se vladnimi potrebami in odsotnostjo razpoložljivih rešitev EU (tako na nacionalni kot evropski ravni) v obliki varnih, zanesljivih in raznovrstnih storitev satelitskih komunikacij, ki jih zlasti omogoča tehnološka vrhunskost srednjezemeljske in nizkozemeljske tirnice. Med glavnimi dejavniki so povečane ravni hibridnih in kibernetskih groženj, razvijajoča se narava potreb po varnih vladnih satelitskih komunikacijah v smeri nizke latence in globalne pokritosti ter nezadostna zmogljivost vesoljskih sredstev, da podpre naraščajoče potrebe. Na vladne akterje držav članic večinoma vplivajo učinki na varnost in zaščito vseh državljanov Unije. Neposredno prizadeta je tudi konkurenčnost evropskega vesoljskega sektorja (tudi novega vesolja). V širšem okviru bi ta težava lahko vplivala na kredibilnost EU in njenih držav članic kot varnostnih akterjev na svetovnem odru.

### Kaj naj bi prinesla ta pobuda?

Splošni cilj je zaščititi suverenost in varnost EU z okrepljenim zagotavljanjem odpornih, globalnih, zagotovljenih in prožnih rešitev satelitskih komunikacij, ki temeljijo na tehnološki in industrijski bazi EU. Na podlagi zmogljivosti EU GOVSATCOM in pobude EUROQCI ter strogo na storitvah temelječega pristopa bo predlagana pobuda mogla zapolniti številne vrzeli v zmogljivosti predvsem za vladne uporabnike, tako da bo zagotovila rešitve z večjo varnostjo, nizko latenco in višjo pasovno širino. V ta namen bosta nizka latenca in višja pasovna širina doseženi z uvajanjem večorbitalnih sredstev (sredstev v nizkozemeljski in srednjezemeljski tirnici poleg obstoječih sredstev v geostacionarni tirnici) in večjo varnostjo, temelječo na kvantni kriptografiji (EUROQCI). Zasnova sistema bi se skupaj s postopnim razvojem in uvajanjem lahko začela že leta 2023. Uvajanje prvih novih satelitov in uporaba obstoječe zmogljivosti satelitskih komunikacij bi omogočila zagotavljanje prvotnih storitev in preizkus kvantne kriptografije v tirnici do obdobja 2024–2025. Popolna uvedba vesoljske konstelacije z integrirano kvantno kriptografijo bi omogočila polno operativno zmogljivost do leta 2027.

### Kakšna je dodana vrednost ukrepanja na ravni EU?

Države članice same ne morejo zadovoljivo doseči ciljev predlagane pobude, saj je obseg in svetovno razsežnost naraščajočih potreb in povezanih stroškov mogoče obravnavati samo na ravni EU. Ukrepi in usklajevanje na ravni EU bi preprečili podvajanje prizadevanj med Unijo in državami članicami ter bi povečali sinergije med obstoječimi in prihodnjimi zmogljivostmi ter civilno, vesoljsko in varnostno skupnostjo. Omogočili bi boljše izkoriščanje obstoječih sredstev in s tem ekonomij obsega, večjo varnost in odpornost, zlasti s kvantno kriptografijo, boljšo geografsko in nemoteno pokritost ter zagotavljanje večjega nabora prožnih storitev. Vsi evropski državljani bi v enaki meri uživali koristi od okrepljene operativne učinkovitosti pobude.

## B. Rešitve

### Katere zakonodajne in nezakonodajne možnosti politike so bile upoštevane? Ali obstaja najprimernejša možnost ali ne? Zakaj?

Za zapolnitev vrzeli v zmogljivosti za zagotavljanje zahtevanih vladnih storitev so bile proučene naslednje možnosti politike za najuspešnejšo in najučinkovitejšo dosego cilja: Najprej je bilo upoštevano, ali bi EU lahko kupila te varne akreditirane storitve od uveljavljenih rešitev iz javnega ali zasebnega sektorja, ki so trenutno omejene na tuje ponudnike na trgu (**3. možnost – konstelacija zunaj EU**). Čeprav je trg satelitskih komunikacij v EU že dobro razvit, trenutno ni ponudnikov iz EU, ki bi lahko izpolnjevali vse večje in vse bolj naraščajoče vladne potrebe. Nakup storitev od zasebnih virov zunaj EU z vidika varnosti in strateške avtonomije ni prednostna možnost. Zato mora EU ukrepati v smeri zagotovitve zagotavljanja teh storitev bodisi s popolnim financiranjem in nabavo lastnega sistema **(1. možnost – popolnoma javna oblika)** ali z vzpostavitvijo javno-zasebnega partnerstva **(2. možnost – v obliki koncesijske pogodbe)**. Zadnja možnost velja za prednostno, ker vzpostavlja pravno ravnovesje med potrebami držav članic EU po varnosti in zanesljivosti ter finančnim bremenom, povezanim z uvajanjem in delovanjem sistema. Hkrati bi ta možnost zasebnemu partnerju omogočila uvajanje

dodatnih elementov infrastrukture za zagotavljanje komercialnih storitev.

**Kdo podpira katero možnost?**

Rezultat javnega posvetovanja in dodatnih ciljnih posvetovanj je naslednji:

- Številni deležniki držav članic so dali pozitivne povratne informacije o možnosti javno-zasebnega partnerstva, ki temelji na vključitvi obstoječe zmogljivosti EU GOVSATCOM, ter nakazanih nacionalnih zavezah k razvoju dodatne zmogljivosti satelitskih komunikacij.
- Deležniki iz industrije, tako iz uveljavljenih panog kot iz ekosistema novega vesolja, so podprli model javno-zasebnega partnerstva glede na možnost za zagotovitev dodatnih komercialnih storitev in za ustrezne naložbe.
- Operaterji konstelacije, ki niso iz EU, so podprli 3. možnost, v kateri bi Unija naročala storitve iz njihovih sistemov.

**C. Učinki prednostne možnosti**

**Kakšne so koristi prednostne možnosti (če obstaja, sicer glavnih možnosti)?**

Prednostna možnost bi EU omogočila vzpostavitev vesoljskega sistema varne povezljivosti po nižjih stroških, saj bi si Unija zasnovo, razvoj in uvajanje sistema delila z zasebnim sektorjem. Z vključitvijo zasebnega sektorja se ustvarjajo dodatne koristi, konkurenca med postopkom koncesije pa bi omogočila inovativne rešitve in okrepila konkurenčnost industrije EU. Hkrati bodo koncesionarji izkoristili sistem za komercialne storitve in tako ustvarili dodatne koristi za sektorje navzdol v verigi dejavnosti. Razvoj novega sistema bi močno prispeval k industrijskemu gospodarstvu EU (za zasebne akterje tako navzgor kot navzdol v verigi dejavnosti), s čimer bi ustvaril dodatna delovna mesta in pripomogel k bruto dodani vrednosti (BDV) evropske vesoljske industrije. Državljani bi imeli koristi od tehnoloških prednosti in zanesljivosti satelitskih komunikacij. Socialni odtis storitev satelitskih komunikacij bi lahko presegel strogo vladne okvire in omogočil premostitev digitalne ločnice z zagotavljanjem širokopasovnih storitev nepovezanim območjem.

**Kakšni so stroški prednostne možnosti (če obstaja, sicer glavnih možnosti)?**

Skupni stroški infrastrukture v grobem dosegajo 6 milijard EUR. Mešano financiranje v obliki javno-zasebnega partnerstva bi bilo mogoče strukturirati na naslednji način: 4 milijarde EUR iz javnega sektorja (EU in države članice) ter 2 milijardi EUR iz zasebnega sektorja.

**Kakšen bo vpliv na podjetja, MSP in mikropodjetja?**

Vesoljska industrija (vključno z novim vesoljem): spodbujanje inovacij v vesoljskih tehnologijah navzgor v verigi dejavnosti, nosilnih raketah in načinih uporabe navzdol v verigi dejavnosti, ki bodo omogočile povečanje njihove svetovne konkurenčnosti. Digitalna industrija: izkoriščanje takega sistema bo operaterjem telekomunikacij omogočilo koristiti ugodnosti od povečane zmogljivosti ter zanesljivih in varnih storitev. Hkrati bo komercialna razsežnost omogočila, da bodo maloprodajne storitve dosegle več potrošnikov po vsej EU. Vsa ostala podjetja bodo deležna koristi od varnih in zanesljivih povezav, s čimer bodo lahko ponujala nove storitve, hkrati pa bodo manj ranljiva za kibernetske grožnje in motnje storitev.

**Ali bo prišlo do znatnih učinkov na nacionalne proračune in uprave?**

V okviru prednostne možnosti ne bo znatnih vplivov na nacionalne proračune in uprave. Vladni uporabniki bodo morali prilagoditi svojo opremo, da bodo lahko deležni storitev. Vendar to ne pomeni znatne naložbe.

**Ali bo imela pobuda še druge znatne učinke?**

Prednostna možnost bi pozitivno vplivala na svetovno konkurenčnost evropske vesoljske industrije, zlasti na področju operacij večorbitalnih in večsatelitskih konstelacij. Hkrati bi EU z nadzorom sistema v okviru prednostne možnosti zagotovila, da je sistem zasnovan in se upravlja trajnostno ter v skladu z obstoječimi standardi o zaščiti vesoljskega okolja.

**D. Spremljanje**

**Kdaj bo politika pregledana?**

Sistem bo ocenjen vsaka štiri leta na podlagi namenskih ključnih kazalnikov uspešnosti, ki so pomembni za njegovo sposobnost, da se odziva na ugotovljene vrzeli v zmogljivosti potreb vladnih uporabnikov, zagotovljen in nemoten dostop do varnih rešitev satelitskih komunikacij in ustrezno raven neodvisnosti od tretjih držav.